

gaaet forud for Afstemningen, har man alligevel ikke kunnet fjerne den kroniske Ligegeyldighedstilstand overfor det vestindiske Spørgsmaal, som har hersket i vort Land gennem Aartier. Men det kan ogsaa gerne være, at der i Befolkningen i nogen Grad har været en Frygt for at gaa hen og sætte et Kryds i den ene eller anden Rubrik, fordi man ikke følte sig vis paa at vide tilstrækkelig Besked. Jeg har hørt sige, at der var mange Vælgere, der var betænkelige, idet de sagde: Der er adskilligt hemmeligt i denne Sag, og hvor dybt det kan gribe ind, hvor bestemmende det kan være for den Afgørelse, der er truffet i Kommissionen, ja det ved vi ikke, og naar vi ikke ved det, er det vanskeligt at give vor Mening til Kende. Jeg skal derom sige, at vel har jo ikke Befolkningen og heller ikke de Medlemmer af Rigsdagen, som ikke har været Medlemmer af Kommissionen, faaet alle de Meddelelser, som er tilflydt Kommissionens Medlemmer, men de Oplysninger, de ikke har faaet, forandrer paa ingen mulig Maade Billedets Karakter. Det kan skærpe en enkelt Linie her eller nuancere en Farve dér, men paa ingen Maade forandres derigennem Billedet af Tilstandene derude og af de Tilstande, der vil udvikle sig i den kommende Tid i Forbindelse med Danmark, hvis den bevares, og som har været bestemmende for den Indstilling, Kommissionen har gjort. Men nægtes kan det ikke, at ogsaa andre Omstændigheder har været af Betydning og været bestemmende for den forholdsvis ringe Tilslutning, som kom ved Folkeafstemningen, for det maa jo ikke glemmes, at de Bestræbelser, som sejrede ved det Forlig, der blev sluttet mellem de politiske Partier den 30. September, har man, synes det mig, i nogen Grad sat sig ud over og det baade fra Salgsmodstandernes Side og ogsaa — beklageligvis — fra flere af de højtærede Ministres Side, ja, selv fra den højtærede Konseilspræsidents Side. Nu være det umaadelig langt fra mig at optræde overfor den højtærede Regering som Raadgiver med Hensyn til, hvilke Principper man skal følge, naar man spørges og skal svare; i saa Henseende skræmmer jo Sporene, og jeg ønsker ikke at træde i dem. Men alligevel, den Borgfredens Aand, der sejrede ved Udgangen af forrige Rigsdagssamling, synes jeg i Relation til de forskellige Omraader, som var dragne ind under dette Forlig, burde fylde ogsaa de Herrer Ministre og derfor ogsaa den højtærede Konseilspræsident, selv om han er i Ringsted. Jeg synes ikke, at det vilde være svært at

fastholde den Aand og at svare i den Aand, thi den har jo i højere Grad end de fleste Aander og paa mere massiv Maade materialiseret sig i de Herrer, som har deres Pladser paa den Række, som er kommet til her ved Regeringsbænkene. Det synes mig, at hvis den højtærede Konseilspræsident i noget højere Grad havde haft de Mænd staaende for sit indre Øje, da han svarede i Ringsted, havde man haft Lov til at gøre sig Haab om, at Svaret vilde være faldet saaledes ud, at Folkeafstemningen ikke var blevet forvandlet — saaledes som den for mange Vælgere blev det — fra at være en Afstemning om et rent sagligt Spørgsmaal paa et rent sagligt Grundlag til at være en Afstemning for og imod det høje Ministeriums fremtidige Forbliven ved Magten. Jeg tror ikke, at Konseilspræsidenten ved det Svar, han gav Forespørgeren i Ringsted, har foranlediget, at et større Antal Ja-Stemmer kom frem, end der ellers vilde være kommet, jeg tror ganske afgjort det modsatte. Jeg vil i denne Sammenhæng minde om en Udtalelse, som fornylig blev fremsat af en meget talende og meget skrivende, men ganske vist ikke altid lige heldig Professor, som har sagt: Vi er mange her i Landet, som har saa megen Fantasi, at vi kan tænke os andre end de Herrer, som i Øjeblikket sidder paa Taburetterne, indtage disse Pladser. Det er sikkert en Opfattelse, som vedkommende deler med ikke helt faa Mennesker. Dette er den højtærede Regering særdeles vel bekendt, og jeg skulde tage meget fejl, hvis ikke adskillige af dem, der ser saaledes paa det, har ræsonneret som saa: Nej, naar Afstemningen i Virkeligheden skal betyde en Afstemning om dette Ministeriums Forbliven, saa lader vi hellere Ansvaret for, hvor Vestindien skal gaa hen, ligge dér, hvor det nu kan komme til at falde, og bliver hjemme. Men til Trods for, at man altsaa kunde have ønsket en større Tilslutning til denne Folkeafstemning, synes jeg, at vi nu alle maa respektere det Udfald, som den har faaet, og det overvældende Flertal af Ja-Stemmer, som den gav.

Jeg skal nu ikke fremsætte ret mange Bemærkninger om den afsluttede Konvention. Den synes mig i det store og hele at maatte siges at være tilfredsstillende baade for Danmark og for Befolkningen derude. Naturligvis vilde det have været ønskeligt, at Befolkningen derude, naar Overdragelsen er i Orden, og de civile amerikanske Myndigheder har overtaget Øerne, havde faaet amerikansk Borgerret; en Bestemmelse her-